MOJA SVAGDANJA KRUNICA

Krunica je moja najmilija molitva!
Krunica nas smješta u živo zajedništvo s Isusom po Srcu Njegove Majke (Ivan Pavao II).

Prikladan i vrlo djelotvoran način ostvarenja evanđeoskih ideala predstavlja molitva krunice. Pomoću i zagovorom Majke Božje mi uspješno usmjerujemo svoj život evanđeoskim idealima i tako s Isusom Kristom dajemo plodonosni doprinos spasenju duša.

PREDGOVOR

Ako je istina da o Majci Božjoj nikada nije dovoljno govoriti i pisati, također je istina da nikada nije pretjerano postojano zahtijevati i poticati kršćane da uzljube i časte Majku Božju i da je evanđeoskim životom nasljeduju kako dolikuje.

"Vi ljubite Isusovu Majku ... Potičem Vas da ustrajete u toj svojoj pobožnosti koja Vas, ako je ispravno shvatite i živite, zasigurno, vodi tome da sve više proničete u otajstvo Krista, našega Spasitelja" (Ivan Pavao II).

Drugi vatikanski sabor s pravom naziva Mariju "Majkom Crkve", to jest majkom svekolikoga Krista. Stoga nam je dužnost prema njoj njegovati najveću pobožnost u skladu s načinom što ga je nepogrešivo Crkveno učiteljstvo oduvijek predlagalo vjernicima i što ga je Pavao VI ponovno istaknuo u predivnoj apostolskoj pobudnici *Marialis cultus* (*Marijansko štovanje*) u vezi s pobožnošću prema Majci Božjoj.

Čitanje i promišljanje tog izuzetno vrijednog dokumenta odmah je uvjerilo pisca ove knjižice da preko marijanskih časopisa, apostolata ispovijedi i duhovnog vodstva mora svijetu uputiti poziv za plodonosnijom molitvom svagdanje krunice.

U vezi s time predlažem tri različita oblika *Zdravomarije*. Oni odgovaraju otajstvima o kojima molitelji trebaju razmatrati:

1. *Zdravomariju*, koja se redovito moli u Crkvi, za radosna otajstva;
2. *Zdravomariju*, od Žalosne Gospe, čiji se tekst pripisuje crkvenom naučitelju sv. Bonaventuri, moli se kada molitelji razmatraju žalosna otajstva;
3. *Zdravomariju* slavnu, što ju je sastavio dolje potpisani pisac po uzorku na žalosnu svetog Bonaventure, moli se kada molitelji razmatraju slavna otajstva.

Svrha je tih triju različitih oblika *Zdravomarije* da se, što je moguće plodonosnije, usredotoči pozornost molitelja na otajstva, bilo da ih doista mole bilo pak da o njima samo razmišljaju. Ti su oblici, naime, kadri obogatiti zanos ljubavi i vjerničke pobožnosti.

Krunica je evanđeoska molitva. "Iz evanđelja crpi predmet otajstava i poglavite svoje oblike. Nadahnjuje se na Evanđelju kako bi vjernicima ponudila stav s kojim je moraju moliti, započinjući od radosna Anđelova pozdrava i Marijina "da". U skladnoj susljednosti *Zdravomarija*, krunica ponovno moliteljima predlaže temeljno

otajstvo evanđelja - Utjelovljenje Riječi - promatrajući ga u presudnome trenutku *Navještaja* naviještena Mariji".

"Krunica urednom susljednošću promatra glavne spasiteljske događaje koji su se ispunili u Kristu: od djevičanskoga začeća i otajstava djetinjstva do najviših trenutaka Uskrsa (Muke i Uskrsnuća), od učinaka što ih je Uskrs proizveo u Crkvi koja se rađala na dan Duhova, i u Djevici Mariji na dan kada je ona bila tijelom i dušom uznesena u nebesku Domovinu."

"Trostruka razdioba krunice na radosna, žalosna i slavna otajstva odražava temeljni nacrt iskonskog navještaja vjere i ponovno uprisutnjuje Kristovo otajstvo u svijetu, otajstvo u kojemu ga je ugledao sv. Pavao i opisao u glasovitom 'hvalospjevu' Poslanice Filipljanima: poniženje, smrt, uzvišenje" (Fil 2, 6-11).

"Druga je bitna sastavnica krunice razmatranje. Po svojoj prirodi molitva krunice zahtijeva smireni ritam i, rekli bismo, misaono 'oklijevanje', što u molitelja pospješuje razmatranje otajstava Gospodinova života, kako ih je moguće spoznati kroz srce One koja je bila najbliža Gospodinu."

"Ponizni su se i maleni po krunici (proklijaloj mladici na stoljetnome stablu kršćanske liturgije, pravom 'Djevičinu psaltiru') pridruživali u pjesmu hvale i u sveopću prošnju Crkve" (Pavao VI).

Krunica je molitva u najužoj vezi s Marijom koja je sjedinjena s Kristom u njegovu spasiteljskom poslanju.

Krunica je istodobno molitva Mariji, našoj najboljoj posrednici kod Sina.

Ona je, napokon, molitva što je na poseban način molimo zajedno s Marijom, baš onako kako su zajedno s njome molili apostoli u blagovalištu Posljednje večere kada su se pripravljali na primitak Duha Svetoga" (Ivan Pavao II).

Potaknut željom da pomogne svojoj braći u vjeri kako bi svakim trenutkom otkupljenje što ga je Isus izvršio za spasenje svih ljudi u njima postajalo sve djelotvornije, pisac bi ovoga djelca o krunici htio biti ponizna jeka toga snažnog glasa Crkve koja je majčinski zabrinuta za vječno spasenje svoje djece.

O. Danijel Hekić, OFM

Usredotočenost krunice na Kristovu:
Rođenju, Muci i Smrti, Uskrsnuću.
Na Kristu slavodobitniku,
u slavnome vječnom životu
zajedno sa svojim otkupljenicima.

(slika, crtež)

Po sakramentima je kršćanin suobličen s Kristom: njegovo je biće stubokom preobraženo.

Odatle proizlazi kršćaninova obveza da živi poput Krista. Da bi pak mogao živjeti poput Krista, prijeko je potrebno da kršćanin neprestance ima pred očima otajstva Isusova života.

Crkva mu ih predlaže u sakramentalnim slavljima, posebice u euharistijskome slavlju i kroz liturgijsku godinu. S druge strane, nitko nikada nije savršenije nasljedovao Spasitelja, nitko mu nikada nije bio suobličeniji od Njegove Majke.

Krunica je jednostavno pomagalo po kojem kršćanin ima pred očima svojega duha prisutna Isusova i Marijina otajstva, kako bi ona bila svjetlo u našem životu, koji treba postajati što suobličeniji s njima.

Razmatranje otajstava odvija se na potki glasovnog ponavljanja *Zdravomarije*.

Na taj način mole usnice i srce, a svekoliki čovjek ulazi u zajedništvo s Bogom. Moliti krunicu znači uključiti se u veliku struju molitve, u nebrojeni zbor kršćanskih i svetačkih naraštaja i naraštaja koji su je ljubili i provodili u životu.

"Ako je krunica oduvijek bila molitva 'teških vremena' Crkve" (s pravom je napisao pokojni o. Henrik M. Rossetti, OP), osobito je danas prijeko potrebno da ona uđe u svagdanji život svih vjernika, kako bi u njima razbudila i razjačala vjeru u Boga i u njegovu Crkvu. "Marijina je krunica uzdignuta na stupanj velebne javne i sveopće molitve u redovnim i izvanrednim potrebama svete Crkve, naroda i svijeta" (Ivan XXIII).

(Napominjemo da je ovaj tekst uzet iz *Molitvenika* za biskupije pokrajine Veneto što je objelodanjen nastojanjem biskupâ iste pokrajine s kardinalom Albinom Lucianijem, kasnijim papom: *Ivanpavao I.*)

KRUNICA SE MOLI OVAKO

Uzevši krunicu u ruku poljubi se sveti križ izgovarajući riječi: *O Isuse, to je tebi za ljubav, za obraćenje grešnika i kao naknada za uvrede koje se nanose Bezgrješnom Srcu Marijinu.* I nastavi se znakom križa: *U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.* Držeći križ izmoli se Apostolsko vjerovanje: *Vjerujem u jednoga Boga, Oca svemogućega, stvoritelja neba i zemlje. I u Isusa Krista Sina njegova jedinoga. Gospodina našega, koji je začet po Duhu Svetom, rođen od Marije Djevice, mučen pod Poncijem Pilatom, raspet, umro i pokopan sašao nad pakao, treći dan uskrsnuo od mrtvih, uzašao na nebesa, sjedi o desnu Boga Oca svemogućega, odonud će doći suditi žive i mrtve. Vjerujem u Duha Svetoga, svetu Crkvu katoličku, općinstvo Svetih, oproštenje grijeha, uskrsnuće tijela i život viječni. Amen.* Na prvom zrnu koje slijedi poslije križa moli se: *Očenaš.* Na tri sljedeća zrna mole se *Zdravomarije* s nakanama:

1. Koji neka nam umnoži vjeru.
2. Koji neka nam učvrsti ufanje.
3. Koji neka nam usavrši ljubav.

Na petom zrnu moli se *Slava Ocu*. Uvijek iza *Slava Ocu* doda se molitva koju je Gospa naučila djecu u Fatimi, a glasi: *O moj Isuse, oprosti nam naše grijehe; očuvaj nas od paklenog ognja; dovedi u raj sve duše, osobito one kojima je najpotrebnije tvoje milosrđe.*

Prijeđe se potom na otajstva, odnosno na desetice krunice i to radosna, žalosna ili slavna, već prema tome koji je dan.

Dobro je da nakon navještaja otajstva što će ga molitelji razmatrati uslijedi kratko razmišljanje (vidi tekstove na sljedećim stranice).

U svakom otajstvu (desetici) moli se jedan *Očenaš,* deset *Zdravomarija,* jedan *Slava Ocu* i molitva *O moj Isuse.*

Upotreba triju različitih oblika *Zdravomarije* za radosna, žalosna i slavna otajstva, kako je naznačeno poslije, nije obavezna. Molitelji se uvijek mogu vrlo dobro služiti uobičajenom *Zdravomarijom*.

(Preporuča se da se nakon pete desetice još doda: jedan *Očenaš, Zdravomarija i Slava Ocu* na čast Duhu Svetome po nakani Svetog oca. Naime Sveti oci su molitvu krunice obdarili velikim oprostima pa se zbog toga to preporuča. Hvale je vrijedno još dodati molitvu: *Zdravo kraljice* i *Lauretanske litanije*.)

(slika)

RADOSNA OTAJSTVA
(Ponedjeljkom i Četvrtkom)

1. Koga si, Djevice, po Duhu Svetom začela.
2. Koga si, Djevice, idući Elizabeti u pohode nosila.
3. Koga si, Djevice, rodila.
4. Koga si, Djevice, u hramu prikazala.
5. Koga si, Djevice, u hramu našla.

I. Radosno otajstvo
Navještenje arkanđela Gabriela Mariji
(slika, crtež)

Bog je poslao anđela Gabrijela u galilejski grad Nazaret k jednoj djevici koja je bila zaručena s čovjekom iz Kuće Davidove, a ime mu je bilo Josip. Djevici je bilo ime Marija. Ušavši k njoj u kuću, Anđeo je pozdravi ovim riječima: "Pozdravljam te, milosti puna! Gospodin je s Tobom ... Evo, 'Ti ćeš začeti i roditi Sina', komu ćeš nadjenuti ime Isus. On će biti velik i zvat će se Sin Previšnjega. Gospodin Bog dat će mu prijestolje Davida, oca njegova. On će vladati kućom Jakovljevom dovijeka. I kraljevstvo njegovo neće imati svršetka...". Tada Marija reče Anđelu: "Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi Tvojoj". Tada Anđeo ode od nje (Lk 1, 26-28; 31-33).

Sve se to dogodilo kako bi se ispunilo što je po Proroku rekao Gospodin (Iz 7, 14): "Evo, začet će djevica i roditi sina i nadjenut će mu ime Emanuel, što znači : Bog je s nama" (Mt 1, 21-23).

"I Riječ tijelom postala i nastanila se među nama" (Iv 1, 14).

Pri svom prvom dolasku u krhkosti naše ljudske naravi, on je ispunio pradavni Božji naum i otvorio nam put vječnoga spasenja (Predslovlje Došašća, I).

"U tome nam se očitovala ljubav Božja što je Bog poslao na svijet svoga jedinorođenoga Sina da živimo po njemu" (1 Iv 4, 9).

Zaokupljeni tajnom utjelovljenja molimo jedan *Očenaš*, deset *Zdravomarija*: ***Zdravo, Marijo, milosti puna, Gospodin s Tobom, blagoslovljena Ti među ženama, i blagoslovljen plod utrobe Tvoje, Isus. - Sveta Marijo, Majko Božja, moli za nas grešnike sada i na času smrti naše. Amen*;** slijedi jedan *Slava Ocu.* Prva se desetica završava molitvom *O moj Isuse, oprosti...*

II. Radosno otajstvo

Pohod B. D. Marije rođakinji Elizabeti
(slika, crtež)

Tih je dana Marija krenula na put u brda i hitro stigla u jedan Judin grad. Ušavši u Zaharijinu kuću, pozdravila je Elizabetu... Napunivši se Duha Svetoga, Elizabeta je u sav glas uskliknula: "Najblagoslovljenija si Ti među ženama! I blagoslovljen plod utrobe Tvoje! Odakle meni to da majka Gospodina moga dolazi k meni?... Marija odgovori: "Slavi duša moja Gospodina; duh moj kliče od radosti u Bogu Spasitelju mome, jer milostivo pogleda na neznatnu službenicu svoju. Gle! Odsad će me 'blaženom zvati' svi naraštaji, jer mi velike stvari učini Silni, čije je ime sveto, i čije se milosrđe proteže od koljena do koljena nad onima koji ga štuju" (Lk 1, 42-43; 46-50).

"Njega su naviještali svi proroci, Djevica ga Majka s neizrecivom ljubavlju nosila" (Predslovlje Došašća, II).

"Postojano očekujemo Spasitelja, Gospodina Isusa Krista...Gospodin je blizu"... (Fil 3, 20; 4, 5).

"Sunce pravde preobražava i raspaljuje svekoliki svijet u iščekivanju" (Pohvale, Došašće, Hvalospjev srijede).

Prateći Mariju i sudjelujući srcem u radosnom susretu Marije i Elizabete moli se jedan *Očenaš*, deset *Zdravomarija*, jedan *Slava Ocu* i na kraju *O moj Isuse, oprosti...*

III. Radosno otajstvo
Isusovo rođenje u Betlehemskoj štalici
(slika, crtež)

Iz Nazareta su Josip i Marija uzišli u Betlehem. Dok su boravili u tome mjestu, Marija je rodila svoga Sina Prvorođenca, zamotala ga u pelenice i položila u jasle, budući da za njih nije bilo mjesta u hotelu (Lk 2, 6-7).

"Čestitima sviće ko svjetlost u tami: blag, milosrdan i pravedan Gospodin" (Ps 112, 4).

U božanskom otajstvu Božića, on se, Riječ nevidljiva, pojavio vidljiv u našem tijelu. Rođen prije vjekova, započeo je opstojati u vremenu da bi na sebe preuzeo sve stvorenje, uzdigao ga iz njegova pada i povratio svekoliki svijet u Tvoj naum, o Oče, te k Tebi priveo raspršeno čovječanstvo... U njemu (Isusu Kristu našemu Gospodinu) punim je sjajem zasvijetlila otajstvena razmjena koja nas je otkupila. Riječ je preuzela našu slabost, a smrtni je čovjek uzdignut na vječno dostojanstvo. A mi, ujedinjeni s Tobom u predivnom zajedništvu, dijelimo Tvoj besmrtni život (Božićna predslovlja).

"Otvorivši riznice svoje, magi ga obdariše zlatom, tamjanom i smirnom" (Mt 2, 11).

"Krist sebe poništi uzevši lik sluge i u svemu nam posta sličan osim u grijehu. Njemu se poklonimo i živom vjerom mu se pomolimo" (Božić, Večernja, Prošnje).

Prostrti ničice, sveti su se magi poklonili Djetetu i darovali mu dare s istoka: zlato, tamjan i smirnu.

Proročkih li znakova otajstvene veličine što narodima objavljuju trostruku slavu!

Zlato i tamjan veličaju Kralja i Boga besmrtnoga; smirna navješta čovjeka skinuta s drveta križa (Bogojavljenje, Hvalospjev Pohvala).

Pristupajući s pastirima štalici moli se jedan *Očenaš*, deset *Zdravomarija* i jedan *Slava Ocu*. I ova desetica završava molitvom *O moj Isuse, oprosti...*

IV. Radosno otajstvo
Isusovo prikazanje u hramu
(slika, crtež)

"Kad je došlo vrijeme njihova čišćenja, prema Mojsijevom zakonu, donesoše dijete u Jeruzalem da gae prikažu Gospodinu, kako je zapisano u Zakonu Gospodnjem: 'Svako muško novorođenče neka se posveti Gospodinu'... Šimun ih blagoslovi i progovori njegovoj majci Mariji" (Lk 2, 22-23, 34).

Ukrasi dom Tvoj, o Sione. Prihvati Mariju, vrata nebeska, jer ona drži Kralja Slave... Primajući dijete Isusa u naručje, Šimun blagoslovi Boga i reče: "Ti si zaista svjetlo koje rasvijetli pogane i slavu naroda Tvoga" (Liturgija Prikazanja Gospodnjeg).

U nijednom drugom nema spasenja. Nema, naime, drugoga imena danog ljudima pod nebom, po kojemu bi se oni mogli spasiti (Dj 4, 12). Nebo i zemlja padaju ničice pred Tobom, Gospodine. Sva stvorenja klanjaju se imenu Tvomu (Večernja, Hvalospjev u Došašću).

Riječ je Božja postala čovjekom i Sin je Božji postao Sinom čovječjim, da bi čovjek, sjedinjen s Riječju i primivši posinjenje, postao sinom Božjim (Sv. Irenej, *Protiv krivovjerja*, III 19, 1).

Blagoslivajući Boga sa starcem Šimunom moli se jedan *Očenaš,* deset *Zdravomarija*, jedan *Slava Ocu*, te molitvu *O moj Isuse, oprosti...*

V. Radosno otajstvo
Isus raspravlja u hramu
(slika, crtež)

Kad je navršio dvanaest godina, dijete se Isus, prema običajima židovskog blagdana Vazma, uputilo s Marijom i Josipom iz Nazareta u Jeruzalem. No, kad su istekli blagdanski dani i kad su se vraćali kući, dječak je Isus ostao u Jeruzalemu bez znanja svojih roditelja. Misleći da se nalazi među suputnicima, proputovali su dan hoda i zatim ga počeli tražiti među rodbinom i znancima. Nakon tri dana nađu ga u hramu gdje sjedi među učiteljima, sluša ih i postavlja im pitanja. Svi koji su ga slušali, divili su se njegovu umu i njegovim odgovorima (Lk 2, 41-47).

Ovo je Sin moj Ljubljeni koji mi je omilio. Njega slušajte (Mt 17, 5).

Svaka je mudrost od Gospoda i s njime je dovijeka (Sir 1, 1).

O dubino bogatstva, mudrosti i znanja Božjega! Kako su neistraženi Tvoji sudovi i nepristupačni Tvoji putovi!

Tražeći Gospodina iskrena srca moli se jedan *Očenaš*, deset *Zdravomarija*, jedan *Slava Ocu,* te molitvu *O moj Isuse, oprosti...*Kao što smo rekli naprijed, preporuča se na kraju krunice još: *Očenaš, Zdravomarija* i *Slava Ocu* na čast Duhu Svetome po nakani Svetog oca, te *Lauretanske litanije* i *Zdravo Kraljice*.

ŽALOSNA OTAJSTVA
(Utorakom i Petkom)

1. Koji se za nas krvlju znojio
2. Koji je za nas bičevan bio
3. Koji je za nas trnjem okrunjen bio
4. Koji je za nas teški križ nosio
5. Koji je za nas na križu umro

I. Žalosno otajstvo
Isusova agonija u Maslinskom vrtu
(slika, crtež)

Tada se Isus, izišavši iz blagovališta Posljednje večere, gdje je bio ustanovio Euharistiju, zaputi s učenicima u zaselak koji se zove Getsemani... Počeo se žalostiti i biti tjeskoban... Molio je ovako: "Oče moj, ako je moguće, neka me mimoiđe ovaj kalež. Ali neka ne bude moja, nego Tvoja volja" (Mt 26, 36-39).

Kad ga je spopala tjeskoba, još je žarče molio. Njegov je znoj postao poput kapi krvi što su padale na zemlju (Lk 22, 44).

Zatim je učenicima, kad ih je svladao san i kad su pozaspali na zemlji, rekao: "Došao je čas. Evo, Sin Čovječji predaje se u ruke grešnika. Ustanite! Hajdemo! Evo, izdajnik je moj sasvim blizu" (Mk 14, 41-42).

"Došao je čas kada će se proslaviti Sin Čovječji" (Isus je tek bio navijestio učenicima svoju proslavu kroz vlastitu smrt.) A zatim je dodao: Zaista, zaista kažem Vam, ako pšenično zrno ne padne u zemlju i ne umre, ostaje samo. Ako li umre, rodi velik rod" (Iv 12, 23-24).

Sudjelujući osjećajima srca u Isusovoj agoniji moli se jedan *Očenaš*, deset uobičajenih *Zdravomarija*, a može se poslužiti i tekstom žalosne *Zdravomarije*: **"Zdravo Marijo, žalosti puna, Raspeti je s Tobom, najžalosnija Ti među ženama i žalostan je plod utrobe Tvoje, Isus. - Sveta Marijo, Majko Propetoga, izmoli nama koji smo raspeli Sina Tvojega, obilne suze pravog pokajanja sada i na času smrti naše. Amen;** doda se jedan *Slava Ocu*... i molitva *O moj Isuse, oprosti*...

II. Žalosno otajstvo
Isusovo bičevanje
(slika, crtež)

Oni pak što su Isusa uhitili, priveli su ga velikom svećeniku Kajfi. Kod njega su se sastali pismoznanci i starješine... Veliki svećenici i čitavo židovsko vijeće tražili su lažno svjedočanstvo protiv Isusa da bi ga mogli osuditi na smrt. No nisu uspjeli pronaći nijedno, premda su iskaze dali mnogi lažni svjedoci.

Pljuvali su mu u lice i udarali ga šakama. Drugi su ga opet tukli štapovima govoreći: "Pogodi, Kriste, tko Te je udario?"

Kad je svanulo, okovali su Isusa u lance, odveli ga i predali upravitelju Pilatu. Kad ga je ovaj ispitao, zapitao je svjetinu: "Što da učinim s Isusom zvanim Krist?" Svi su mu uglas odgovorili: "Raspni ga!". A on ih je tada upitao: "Kakvo je zlo učinio?"

Oni su opet povikali iz svega glasa: "Raspni ga!". Pilat pak, želeći udovoljiti svjetini, pusti im nekoga Barabu. Pošto je dao izbičevati Isusa, predao ga je vojnicima da ga razapnu (Mt 26-27; Mk 15; Iv 18-19).

Dok se s bolju promatra strašno bičevanje Isusa moli se jedan *Očenaš*, deset uobičajenih ili pak žalosnih *Zdravomarija:* **"Zdravo Marijo, žalosti puna, Raspeti je s Tobom, najžalosnija Ti među ženama i žalostan je plod utrobe Tvoje, Isus. - Sveta Marijo, Majko Propetoga, izmoli nama koji smo raspeli Sina Tvojega, obilne suze pravog pokajanja sada i na času smrti naše. Amen;** slijedi jedan *Slava Ocu*, te na kraju molitva *O moj Isuse, oprosti*...

III. Žalosno otajstvo
Krunjenje trnjem
(slika, crtež)

Vojnici su ga tada izveli u dvorište unutar sudske zgrade, sazvali i pripravili cijelo sudište. Odjenuli su ga u grimiz. Pošto su od trnja spleli krunu, nataknuli su je na Isusovu glavu.

Počeli su ga pozdravljati: "Zdravo, kralju židovski." Pri tom su ga tukli trstikom po glavi, pljuvali po njemu, klecali i padali pred njim ničice.

Pošto su mu se izrugali, svukli su s njega grimiz i obukli mu njegovu odjeću. Zatim su ga izveli van i poveli da ga razapnu (Mk 15, 16-20; Mt 27, 27-31; Iv 19, 2-5).

Krist je trpio za Vas, dajući Vam primjer da biste slijedili njegove stope (1 Pt 2, 21).

Klanjajući se Kralju kraljeva moli se jedan *Očenaš*, deset uobičajenih ili žalosnih *Zdravomarija*: "**Zdravo Marijo, žalosti puna, Raspeti je s Tobom, najžalosnija Ti među ženama i žalostan je plod utrobe Tvoje, Isus. - Sveta Marijo, Majko Propetoga, izmoli nama koji smo raspeli Sina Tvojega, obilne suze pravog pokajanja sada i na času smrti naše. Amen;** slijedi jedan *Slava Ocu,* te na kraju molitvu *O moj Isuse, oprosti* ...

IV. Žalosno otajstvo
Križni put prema Kalvariji
(slika, crtež)

Vojnici su zatim zgrabili Isusa. A on se, noseći križ, uputio k mjestu Lubanji, što se hebrejski naziva Golgotom. I na tom su ga mjestu razapeli (Iv 19, 17-18).

Ponudili su mu napitak, vino pomiješano sa žuči (Ps 69, 22). Okusivši napitak, nije ga htio piti. Kad su ga napokon razapeli, razdjelili su njegove haljine među sobom tako što su za njih bacili kocku. Posjedali su i stražarili. Povrh njegove glave postavili su natpis koji je isticao razlog njegove osude: "Ovo je Isus, kralj židovski" (Mt 27, 34-37).

On je u svojem tijelu ponio grijehe naše na drvetu križa, da više ne bismo živjeli grijehu, nego pravednosti. Njegovim ste ranama i Vi ozdravljeni (1 Pt 2, 24-25).

Tko slijedi mene, ne hoda u tami, nego ima svjetlo života (Iv 8, 12).

Uzimajući svoj križ i prateći Isusa moli se jedan *Očenaš*, deset uobičajenih ili žalosnih *Zdravomarija: "***Zdravo Marijo, žalosti puna, Raspeti je s Tobom, najžalosna si Ti među ženama i žalostan je plod utrobe Tvoje, Isus. - Sveta Marijo, Majko Propetoga, izmoli nama koji smo razapeli Sina Tvojega, obilne suze pravog pokajnja sada i na času smrti naše. Amen;** slijedi jedan *Slava Ocu,* te završna molitva desetice *O moj Isuse, oprosti...*

V. Žalosno otajsvo
Razapinjanje i smrt na Golgoti
(slika, crtež)

Kad su stigli na mjesto zvano Golgota, razapeli su Isusa i dvojicu razbojnika, jednoga njemu zdesna, a drugoga slijeva. Bilo je devet sati izjutra kad su ga razapeli. Prolaznici su ga grdili i vrijeđali. Kad je došlo podne, nastala je tama po svoj zemlji. Tako je ostalo sve do tri popodne. U tri sata Isus zavapi jakim glasom: "Eloi, Eloi, lama sabaktani?", što znači: "Bože moj, zašto si me ostavio?" Ispustivši snažan krik, Isus je izdahnuo... Satnik koji je stajao pred njim, videći da izdiše, reče: "Zaista, ovaj čovjek bijaše Sin Božji" (Lk 23, 33; Mk 15).

Uz Isusov su križ stajale njegova Majka, sestra njegove Majke, Marija Kleofina i Marija iz Magdale. Ugledavši Majku i uz nju učenika kojega je ljubio, Isus reče Majci: " Ženo, evo Ti Sina." Tada reče i učeniku: "Evo Tvoje Majke." I od toga je časa učenik uze k sebi ... (Iv 19, 25-27).

Bog nas nije odredio da budemo predmet njegove srdžbe, nego da steknemo spasenje po Gospodinu našemu Isusu Kristu, koji je umro za nas, da bismo ... živjeli zajedno s njime (1 Sol 5, 9-10).

Zahvaljujući Isusu što je i u zadnjem trenutku mislio na svoje darujući im Mariju za Majku, moli se jedan *Oče naš,* deset uobičajenih ili pak žalosnih *Zdravomarija: "****Zdravo Marijo, žalosti puna, Raspeti je s Tobom, najžalosnija Ti među ženama i žalostan je plod utrobe Tvoje, Isus. - Sveta Marijo, Majko Propetoga, izmoli nama koji smo raspeli Sina Tvojega, obilne suze pravog pokajanja sada i na času smrti naše. Amen***; slijedi jedan *Slava Ocu* te molitva *O moj Isuse, oprosti* ....Preporuča se da se doda: *Očenaš, Zdravomarijo* i *Slava Ocu* po nakani Svetog oca, te *Lauretanske litanije* i *Zdravo Kraljice.*

(slika)
MAJKO BOŽANSKE MILOSTI
moli za nas

Pogledaj, o Majko Božanske milosti,
na milijarde živih ljudi ;
molimo Te,
neka svi oni stignu u posjed Milosti Božje.

SLAVNA OTAJSTVA

Srijedom - Subotom - Nedjeljom

1. Koji je uskrsnuo od mrtvih
2. Koji je na nebo uzašao
3. Koji je Duha Svetog poslao
4. Koji je tebe, Djevice, na nebo uzeo
5. Koji je Tebe, Djevice, na nebu okrunio

I. Slavno otajstvo
Isusovo Uskrsnuće
(slika, crtež)

Kad je prošla subota, u zoru prvoga dana u tjednu, Marija iz Magdale i druga Marija krenule su posjetiti Isusov grob. U tom je trenutku nastao veliki potres. Jedan je anđeo Gospodinov sišao s nebesa, približio se grobu, odvalio grobni kamen i sjeo na njega... Ženama je rekao: "Ne bojte se! Znam da tražite razapetog Isusa. On nije ovdje! Uskrsnuo je kako je rekao! Dođite i vidite mjesto gdje je bio položen, zatim krenite žurno i recite učenicima njegovim: 'Uskrsnuo je od mrtvih i, eto, pred Vama ide u Galileju. Ondje ćete ga vidjeti'" (Mt 28, 1-7).

Krist je uskrsnuo od mrtvih... Ako je zbog jednoga čovjeka došla smrt, onda će zbog jednoga Čovjeka doći i uskrsnuće od mrtvih. I kao što svi umiru u Adamu, tako ćemo svi primiti u Kristu život (1 Kor 15, 20-22).

Sa srcem punim radosti zbog Kristova uskrsnuća moli se jedan *Očenaš*, deset uobičajenih *Zdravomarija:* (Po uzoru na žalosna otajstva može se moliti slavna *Zdravomarija*, koja glasi: **Zdravo, o Marijo, puna radosti, Uskrsnuli je s Tobom, proslavljena si Ti među ženama i proslavljen je plod utrobe Tvoje, Isus. - Sveta Marijo, Majko Uskrsnuloga, izmoli ljubav Božanske milosti nama, braći Sina Tvojega, sada i na času smrti naše. Amen.**), slijedi jedan *Slava Ocu,* te molitva *O moj Isuse, oprosti...*

II. Slavno otajstvo
Isus uzlazi na nebo
(slika, crtež)

Uskrsnuli se Isus više puta ukazao svojim učenicima, podsjećajući ih na ono što ih je naučio. Dao im je vlast da opraštaju grijehe. Poslao ih je također da propovijedaju Evanđelje svakome stvorenju, čvrsto uvjereni da je on uvijek uz njih. U tome neka ih hrabri spoznaja da su se u njemu ispunile "sve stvari što su zapisane u Mojsijevu zakonu, u prorocima i psalmima... Uzdigavši ruke, on ih je blagoslovio. I dok ih je blagoslivljao, odvojio se od njih i bio uznesen na nebo" (Lk 24, 44; 50-51).

Ako ste, dakle, uskrsnuli s Kristom, tražite stvari što se nalaze tamo gore gdje se nalazi Krist koji sjedi s desne Očeve... Kad se bude očitovao Krist, Vaš život, tada ćete se i Vi očitovati s njime u slavi (Kol 3, 1-4).

Naša je domovina na nebesima. Odande očekujemo kao spasitelja Gospodina Isusa Krista koji će preobraziti naše bijedno tijelo da bi ga suobličio sa svojim slavnim tijelom (Fil 3, 20-21).

Sa svješću o vječnoj domovina na nebesima moli se jedan *Očenaš,* deset *Zdravomarija,* prema izboru uobičajenih ili slavnih **(Zdravo, o Marijo, puna radosti, Uskrsnuli je s Tobom, proslavljena si Ti među ženama i proslavljen je plod utrobe Tvoje, Isus. - Sveta Marijo, Majko Uskrsnuloga, izmoli ljubav Božanske milosti nama, braći Sina Tvoga, sada i na času smrti naše. Amen.)**, slijedi *Slava Ocu,* te molitva *O moj Isuse, oprosti...*

III. Slavno otajstvo
Duh Sveti silazi na Mariju i apostole
(slika, crtež)

Poslušavši Isusove upute (Lk 24, 49), apostoli su se vratili s Maslinskog brda u Jeruzalem... Kad su došli u grad, popeli su se na najviši kat blagovališta Posljednje večere, gdje su i stanovali. Bili su postojani i složni u molitvi zajedno s nekim ženama, i s Marijom, Majkom Isusovom (Dj 1, 12-14).

Kad je završavala Pedesetnica (pedeseti dan nakon Uskrsa), bili su svi zajedno na istome mjestu. Iznenada se s neba začula tutnjava, kao od vjetra što snažno udara, i ispunila cijelu kuću u kojoj su bili. Pojavili su se jezici kao od plamena koji su se djelili i silazili nad svakoga od njih. Svi su bili ispunjeni Duhom Svetim. Započeli su govoriti drugim jezicima kako im je Duh Sveti davao moć da se izraze (Dj 2, 1-4).

Duh Sveti silazi na nas od Oca preko njegova Sina Isusa Krista. Po Duhu Svetomu dana nam je vjera, a po vjeri Krist stanuje u našim srcima (*Breviloquium,* Sv. Bonaventura, *Opera omnia,* V, 201).

Sa željom da Duh Sveti siđe i obnovi lice zemlje moli se jedan *Očenaš* deset *Zdravomarija,* jedan Slava Ocu i molitva *O moj Isuse, oprosti...* (Mogu se moliti i slavne *Zdravomarije:* **Zdravo, o Marijo, puna radosti, Uskrsnuli je s Tobom, proslavljena si Ti među ženama i proslavljen je plod utrobe Tvoje, Isus. - Sveta Marijo, Majko Uskrsnuloga, izmoli ljubav Božanske milosti nama, braći Sina Tvojega, sada i na času smrti naše. Amen.)**

IV. Slavno otajstvo
Marija uznesena na nebo
(slika, crtež)

Očuvana netaknutom od svake ljage istočnoga grijeha, završivši tok svojega zemaljskog života, Bezgrešna je Djevica dušom i tijelom bila uznesena u nebesku slavu. Gospodin ju je uzvisio za kraljicu svemira kako bi postala što suobličenija svojemu Sinu, Gospodaru gospodara i pobjedniku nad grijehom i smrću ... Isusova Majka ... sada proslavljena u nebu dušom i tijelom ... svijetli hodočasničkom narodu Božjem kao znak sigurne nade (*Svjetlo naroda,* VIII, 59 i 68).

Prelijepa i sva proslavljena, Djevica Marija prelazi iz ovoga svijeta Kristu. Sjaji među svetima poput sunca među zvijezdama. Zbog Marijina se uzvišenja raduju anđeli i vesele arkanđeli (*Služba čitanja*, *Responzorij,* svetkovina Uznesenja B.D. Marija).

Sveta Djevice među svim djevicama, slatka kraljice nebeska, učini da Tvoja djeca postanu nevina i da imaju ponizno i čisto srce. Udijeli nam mirne dane, bdij nad našim koracima, učini da ugledamo Tvojega Sina ispunjeni radošću u nebu (*Hvalospjev druge večernje,* svetkovina Uznesenja B. D. Marije).

Pridružujući se radosti neba moli se jedan *Očenaš* deset *Zdravomarija,* jedan *Slava Ocu,* te molitva *O moj Isuse, oprosti nam...* (Preporuča se slavna

Zdravomarija: **Zdravo, o Marijo, puna radosti, Uskrsnuli je s Tobom, proslavljena si Ti među ženama i proslavljen je plod utrobe Tvoje, Isus. - Sveta Marijo, Majko Uskrsnuloga, izmoli ljubav Božanske milosti nama, braći Sina Tvojega, sada i na času smrti naše. Amen.**)

V. Slavno otajstvo
Marija okrunjena za kraljicu
(slika, crtež)

Gospodin Bog Isusovu je Majku uzvisio kao kraljicu svemira (*Svjetlo naroda,* VIII, 59). Na nebu se pokazao veličanstveni znak: Žena odjevena u Sunce, Mjesec pod njezinim nogama, a na glavi joj kruna od dvanaest zvijezda (Otk 12, 1).

Razbudit će se oni što spavaju u prahu zemaljskom. Jedni na život vječni, drugi na sramotu i vječno ruglo. Mudri će zasjati poput svjetla na svodu nebeskom ...poput zvijezda, i to zauvijek (Dn 12, 2-3).

Znamo, naime, ovo: kada se raspadne ovo naše tijelo, naša zemaljska kuća, primit ćemo prebivalište od Boga, prebivalište vječno, koje nije sagradio čovjek svojim rukama, prebivalište na nebesima (2 Kor 5, 1).

Poslušnici će Božje Riječi klicati zauvijek ... (Otk 14, 3).

Bože, bogat milosrđem, zbog velike ljubavi kojom si nas ljubio, od mrtvaca, kakvi bijasmo zbog naših grijeha, oživio si nas s Kristom. Milošću ste, naime, spašeni. S njim nas je uskrsnuo i s njim nas je postavio na nebesima (Ef 2, 4-6).

Kličući Kraljici neba i zemlje, anđela i svetih, ali i Kraljici vjernog puka kršćanskoga moli se jedan *Očenaš,* deset *Zdravomarija*, jedan *Slava Ocu,* te molitva *O moj Isuse, oprosti nam...* (Da se još jače istakne radost i proslava, preporuča se slavna *Zdravomarija*: **Zdravo, o Marijo, puna radosti, Uskrsnuli je s Tobom, proslavljena si Ti među ženama i proslavljen je plod utrobe Tvoje, Isus. - Sveta Marijo, Majko Uskrsnuloga, izmoli ljubav Božanske milosti nama, braći Sina Tvojega, sada i na času smrti naše. Amen.**)

MOLITVE POSLIJE KRUNICE

ZDRAVO, KRALJICE

Zdravo, Kraljice, majko milosrđa; živote, slasti i ufanje naše, zdravo! K Tebi vapijemo prognani sinovi Evini. K Tebi uzdišemo tugujući i plačući u ovoj suznoj dolini. Svrni, dakle, zagovornice naša, one svoje milostive oči na nas, te nam poslije ovoga progona pokaži Isusa, blagoslovljeni plod utrobe svoje. O blaga, o mila, o slatka Djevice Marijo!

LAURETANSKE LITANIJE B. D. MARIJE

Gospodine, smiluj se!	Gospodine, smiluj se!
Kriste, smiluj se!	Kriste, smiluj se!
Gospodine, smiluj se!	Gospodine, smiluj se!
Kriste, čuj nas!	Kriste, čuj nas!

Kriste, usliši nas!	Kriste, usliši nas!
Oče nebeski, Bože!	Smiluj nam se!
Sine, Otkupitelju svijeta, Bože!	Smiluj nam se!
Duše Sveti, Bože!	Smiluj nam se!
Sveta Marijo,	moli za nas!
Sveta Bogorodice,	moli za nas!
Sveta Djevo djevica,	moli za nas!
Majko Kristova,	moli za nas!
Majko Crkve,	moli za nas!
Majko Božje milosti,	moli za nas!
Majko prebistra,	moli za nas!
Majko prečista,	moli za nas!
Majko neoskvrnjena,	moli za nas!
Majko nepovrijeđena,	moli za nas!
Majko ljubazna,	moli za nas!
Majko divna,	moli za nas!
Majko dobroga savjeta,	moli za nas!
Majko Stvoriteljeva,	moli za nas!
Majko Spasiteljeva,	moli za nas!
Majko milosrđa,	moli za nas!
Djevice premudra,	moli za nas!
Djevice časna,	moli za nas!
Djevice hvale dostojna,	moli za nas!
Djevice moćna,	moli za nas!
Djevice milostiva,	moli za nas!
Djevice vjerna,	moli za nas!
Djevice moćna protiv svakoga zla,	moli za nas!
Ogledalo pravde ,	moli za nas!
Prijestolje mudrosti,	moli za nas!
Uzroče naše radosti,	moli za nas!
Posudo duhovna,	moli za nas!
Posudo poštovana,	moli za nas!
Posudo uzorna pobožnosti,	moli za nas!
Ružo otajstvena,	moli za nas!
Tornju Davidov,	moli za nas!
Tornju bjelokosni	moli za nas!
Kućo zlatna,	moli za nas!
Škrinjo novoga zavjeta,	moli za nas!
Vrata nebeska,	moli za nas!
Zvijezdo jutarnja,	moli za nas!
Zdravlje bolesnih,	moli za nas!
Utočište grešnika,	moli za nas!
Utjeho žalosnih,	moli za nas!
Pomoćnice kršćana,	moli za nas!
Kraljice anđela,	moli za nas!
Kraljice patrijarha,	moli za nas!
Kraljice proroka,	moli za nas!
Kraljice apostola,	moli za nas!
Kraljice mučenika,	moli za nas!

Kraljice priznavalaca, moli za nas!
Kraljice Djevica, moli za nas!
Kraljice svih svetih, moli za nas!
Kraljice bez grijeha istočnoga začeta moli za nas!
Kraljice na nebo uznesena, moli za nas!
Kraljice svete krunice, moli za nas!
Kraljice mira, moli za nas!
Kraljice obitelji, moli za nas!
Kraljice Hrvata, moli za nas
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Gospodine!
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, usliši nas, Gospodine!
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se, Gospodine!

Moli za nas, sveta Bogorodice!
Da dostojni postanemo obećanja Kristovih!

Pomolimo se: *Bože, Tvoj nam je Sin Jedinac svojim životom, smrću i uskrsnućem udijelio dobra vječnoga spasenja. Nama, koji smo uz svetu krunicu Blažene Djevice Marije razmatrali ta otajstva, udijeli da nasljedujemo što ona sadrže i postignemo što ona obećavaju. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.*

NEKA OBEĆANJA PRESVETE MAJKE MARIJE MOLITELJIMA KRUNICE
(što ih je ona dala blaženom Alanu de la Roche)

- Svima koji budu molili moju krunicu obećajem svoju najveću zaštitu.
- Krunica će biti najmoćnije oružje protiv pakla, uništit će mane, raspršiti grijehe i pobiti krivovjerja.
- Tko se krunicom bude preporučio, neće propasti.
- Tkogod uz razmatranja otajstava bude pobožno molio svetu krunicu, obratit će se ako je grešnik, porasti u milosti ako je pravednik i postati dostojan života vječnoga.
- Svaki dan iz čistilišta ja izbavljam duše koje su pobožno molile moju krunicu.
- Prava djeca moje krunice uživat će veliku radost na nebesima.
- Što budeš zaiskao moleći krunicu, dobit ćeš.
- Promicateljima moje krunice priteći ću u pomoć u svakoj nevolji.
- Pobožnost svete krunice veliki je znak preodređenja.

U povijesti svetih zabilježena su katkada nadahnuća i obećanja za koja su oni smatrali da su nadnaravna.

Crkva prepoznaje znak vremena i dopušta širenje krunice na dobrobit duša.

EVO TI MAJKE
(Iv. 19, 27)

"Isus opazi Majku i blizu nje učenika kojega je osobito ljubio" (Iv 19, 26).

Isus nas želi vidjeti blizu svoje Majke. Želi da poput dječice držimo svoju malenu ruku u ruci njegove Majke. Isus nas ljubi osobitom ljubavlju samo ako na taj način postanemo "marijanske" duše.

"Isus reče učeniku: 'Evo (=gle) Tvoje Majke'" (Iv 19, 27).

Isus od nas zahtjeva da neprestance skrećemo pogled k nebeskoj Majci. Gledati je znači ljubiti je. Tko ljubi, uvijek promatra lice ljubljene osobe.

"Od toga je časa učenik uze u svoju kuću" (Iv 19, 27) (=smatrao ju je svojom pravom majkom).

Isus želi da prihvatimo njegovu Majku kao pravu i najistinskiju svoju majku, živu Majku Crkve, istinsku Majku koja u nama rađa Božanski život Milosti. Isus kaže da će svaki Marijin sin "imati svjetlo života", imat će *Božansku Milost koja je sjaj nazočnosti Božje u nama* (Iv 8, 12).

"Poslije toga Isus je znao da je već sve izvršeno" (Iv 19, 28).

Pošto nam je dao svoju Majku za majku i pošto nam je preporučio da je ljubimo kao Majku, Isus je znao da je njegovo spasiteljsko djelo privedeno kraju i došlo do posljednjeg savršenstva. To nam daje razumjeti da je ljubav prema Majci Božjoj vrhunac Božanskog života Milosti.

ŠTOVANJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE U CRKVI

Ovdje donosimo tekst Dogmatske konstitucije Drugog Vatikanskog Sabora, *Svjetlo naroda, Poglavlje VIII*, o ulozi Marije u djelu spasenja i o Njenom štovanju..

Božansko otajstvo spasenja

52. Predobri i premudri Bog, hoteći izvršiti otkupljenje svijeta, "kad je došla punina vremena, poslao je svoga Sina rođena od žene...da primimo posinjenje" (Gal 4, 4-5). "Koji je radi nas ljudi i radi našega spasenja sišao s nebesa, i utjelovio se po Duhu Svetomu od Marije Djevice. "Taj nam je božanski misterij spasenja objavljen i nastavlja se u Crkvi, koju je Gospodin ustanovio kao svoje tijelo i u kojoj vjernici, koji pristaju uz Krista Glavu i koji su u zajednici sa svim Njegovim svecima, treba da štuju i uspomenu "prije svega slavne vazda Djevice Marije, Majke Boga i Gospodina našega Isusa Krista."

Majka udova Kristovih

53. Djevica Marija koja je po anđelovu navještenju primila u srce i u tijelo Božju Riječ i svijetu donijela Život, priznaje se i časti kao prava Majka Boga i Spasitelja. Na uzvišen način otkupljena s obzirom na zasluge svojega Sina i s njim sjedinjena čvrstom i nerazrješivom vezom, odlikovana je velikom ulogom i dostojanstvom da bude Majka Božjega Sina, i zato premila kći Oca i svetište Duha Svetoga, po kojemu daru odlične milosti daleko nadvisuje sve druge stvorove, nebeske i zemaljske. Ujedno je pak združena u Adamovu rodu sa svim ljudima koji trebaju spasenje, dapače je "uistinu majka udova (Kristovih)...jer je ljubavlju sudjelovala da se u Crkvi rode vjernici, koji su udovi one Glave." Zato se ona pozdravlja i kao preodlični i sasvim osobiti ud Crkve i njezin tip i najizvrsniji uzor u vjeri i ljubavi, te je Katolička Crkva, poučena od Duha Svetoga, s djetinjom ljubavlju štuje kao preljubaznu majku.

Majka ljudi

54. Zato Sveti Sabor, izlažući nauku o Crkvi, u kojoj božanski Otkupitelj izvodi spasenje, namjerava pažljivo osvijetliti i ulogu Blažene Djevice u misteriju Utjelovljene Riječi i Mističnog Tijela, i dužnosti otkupljenih ljudi prema Bogorodici, majci Kristovoj i majci ljudi, osobito vjernika, a da ipak nema namjere izložiti potpunu nauku o Mariji niti riješiti pitanja koja teolozi još nisu potpuno rasvijetlili. Zato ostaju u svojemu pravu mišljenja koja se u katoličkim školama slobodno iznose o Onoj koja u Svetoj Crkvi zauzima poslije Krista najviše i nama najbliže mjesto.

Crkva kći sionska

55. Svete knjige Staroga i Novoga zavjeta i časna Predaja sve jasnije pokazuju ulogu Majke Spasiteljeve u ekonomiji spasenja i stavljaju nam je gotovo pred oči. Starozavjetne knjige opisuju povijet spasenja, u kojoj se polagano pripravlja Kristov dolazak na svijet. I ti prvi dokumenti, kako se čitaju u Crkvi i kako se shvaćaju u svjetlosti daljnje i potpune objave, malo-pomalo sve jasnije iznose na svjetlost lik žene, Spasiteljeve Majke. Ona je pod tom svjetlošću već proročki označena u obećanju, danom prvim roditeljima pošto su sagriješili, o pobjedi nad zmijom (usp. Post 3, 15). Isto tako ona je ona Djevica koja će začeti i roditi Sina, kojemu će biti ime Emanuel (usp. Iz 7, 14; Mih 5, 2-3; Mt 1, 22-23). Ona ima prvenstvo među poniznima i siromasima Gospodinovim, koji s pouzdanjem od Njega očekuju i primaju spasenje. Napokon, s Njom, uzvišenom kćeri sionskom, poslije dugog čekanja obećanja, ispunjavaju se vremena i ustanovljuje se nova Ekonomija, kad je Sin Božji od Nje uzeo ljudsku narav, da misterijima svojega tijela oslobodi čovjeka od grijeha.

"Milosti puna"

56. Otac milosrđa htio je da predodređena majka prije utjelovljenja dade pristanak, da kao što je žena sudjelovala u davanju smrti, tako žena sudjeluje i u davanju života. To izvanredno vrijedi o Isusovoj Majci, koja je svijetu dala sam Život koji sve obnavlja, i od Boga je bila nadarena darovima koji su u skladu s tako uzvišenom ulogom. Stoga nije čudno što je kod svetih Otaca nastao običaj po kojemu su Bogorodicu nazivali svu svetom i slobodnom od svake grešne ljage, oblikovanu od Duha Svetoga i učinjenu novim stvorenjem. Već od prvoga časa svojega začeća urešena sjajem sasvim osobite svetosti, nazaretska je Djevica po Božjoj zapovijedi bila pozdravljena od anđela pri navještaju kao "*milosti puna*" (usp. Lk 1, 38). Tako je Marija, kći Adamova, pristajući na božansku riječ, postala Isusova majka, i prihvaćajući Božju spasiteljsku volju svim srcem i nezapriječena nikakvim grijehom potpuno se posvetila kao Gospodinova službenica osobi i djelu svojeg Sina, pod Njim i s Njime po milosti svemogućega Boga služeći misteriju otkupljenja. S toga s pravom sveti Oci drže da Marija nije bila potpuno pasivno oruđe u Božjim rukama, nego da je sudjelovala slobodnom vjerom i poslušnošću u ljudskome spasenju. Jer je ona, kako kaže sv. Irenej, "slušajući postala uzrok spasenja i sebi i svemu ljudskomu rodu." Zato brojni stari Oci u svojemu pripovjedanju rado s njim tvrde da je "uzao Evine neposlušnosti bio razrješen Marijinom poslušnošću; što je svezala djevica Eva svojom nevjerom, da je to Djevica Marija razriješila vjerom", i učinivši usporedbu s Evom, Mariju zovu "majkom živih" i češće tvrde: "Smrt po Evi, život po Mariji."

"Čuvala je sve stvari u svom srcu" (Lk 2, 41-51)

57. To sjedinjenje Majke sa Sinom u djelu spasenja očituje se od časa Kristova djevičanskog začeća pa sve do Njegove smrti; prije svega kad je Marija, pohitavši u pohod Elizabeti, bila od nje proglašena blaženom radi njezine vjere u obećano spasenje i Preteča se uzigrao u krilu majčinu (usp. Lk 1, 41-45); pri rođenju pak, kad je Bogorodica radosna pokazala pastirima i mudracima svojega prvorođenoga Sina, koji njezinu djevičansku netaknutost nije umanjio, nego posvetio. Kad ga je prikazala Gospodinu u hramu, prinesavši dar siromašnih, čula je od Simeona proročanstvo da će joj Sin biti znak protuslovlja i da će majci kroz dušu proći mač, da se otkriju misli mnogih srdaca (usp. Lk 2, 34-35). Nakon što su izgubili dječaka Isusa i sa žalošću ga tražili, nađoše ga njegovi roditelji u hramu zabavljena stvarima koje su Njegova Oca, i ne razumješe Sinovih riječi. A njegova je Majka sve te stvari čuvala u svom srcu i o njima razmišljala (usp. Lk 2, 41-51).

"Ženo, evo ti sina" (Iv 19, 26-27)

58. U javnome Isusovu životu njegova se Majka značajno pojavljuje odmah na početku, kad je na svadbi u Kani Galilejskoj, potaknuta milosrđem, svojim zagovorom izazvala prvo čudo Isusa Mesije (usp. Iv 2, 1-11). Za vrijeme njegova propovijedanja primala je riječi kojima je Sin, uzvisujući Kraljevstvo nad odnose i veze tijela i krvi, proglasio blaženima one koji slušaju i čuvaju Božju riječ (usp. Mk 3, 35; Lk 11, 27-28), kako je ona to vjerno činila (usp. Lk 2, 19 I 51). Tako je i Blažena Djevica napredovala na putu vjere i vjerno je sačuvala svoje sjedinjenje sa Sinom sve do križa, gdje je, ne bez Božjega nacrta, stajala (usp. Iv 19, 25), sa svojim Jedinorođencem mnogo trpjela i s materinskim se srcem pridružila njegovoj žrtvi, pristajući s ljubavlju na žrtvovanje Žrtve koju je sama rodila; i napokon ju je sam Krist Isus, dok je na križu umirao, kao majku dao učeniku ovim riječima: *"Ženo, evo ti sina"*(usp. Iv 19, 26-27).

Bila je uznesena u nebesku slavu

59. Budući da se Bogu svidjelo da tajnu ljudskoga spasenja ne očituje prije negoli izlije od Krista obećanoga Duha, vidimo Apostole prije dana Pedesetnice kako "jednodušno ustrajno mole sa ženama i s Marijom, Isusovom majkom, i s njegovom braćom" (Dj 1, 14), i kako Marija svojim molitvama moli dar Duha, koji ju je već prilikom navještenja bio osjenio. Napokon je Bezgrešna Djevica, sačuvana čista od svake ljage istočnoga grijeha, ispunivši tok zemaljskog života, s dušom i tijelom bila uznesena u nebesku slavu, i od Gospodina bila uzvišena kao kraljica svih stvorenja, da bude potpunije u skladu sa svojim Sinom, Gospodarom gospodara (usp. Otk 19, 16) i pobjednikom nad grijehom I smrću.

Materinska služba

60. Jedini je naš Posrednik prema riječima Apostolovim: "Jedan je Bog i jedan Posrednik između Boga i ljudi, čovjek Krist Isus, koji je dao sebe kao otkup za sve" (i Tim 2, 5-6). Marijina pak materinska uloga prema ljudima nikako ne potamnjuje i ne umanjuje to Kristovo jedino posredništvo, nego pokazuje njegovu snagu. Jer sav spasonosni utjecaj Blažene Djevice na ljude ne nastaje iz neke nužde, nego iz Božje

dobrohotnosti, te izvire iz preobilja Kristovih zasluga, temelji se na Njegovu posredništvu, potpuno ovisi o njemu i iz njega crpe svu snagu; a nikako ne priječi neposredno sjedinjenje vjernika s Kristom, nego ga olakšava.

Majka u poretku milosti

61. Blažena Djevica, zajedno s utjelovljenjem božanske Riječi preodređena od vječnosti kao Božja Majka, po odluci božanske Providnosti bila je na ovoj zemlji slavna Majka božanskog Otkupitelja, i posebno ispred drugih plemenita drugarica i ponizna službenica Gospodinova. Time što je Krista začela, rodila, hranila, u hramu ga prikazala Ocu, i sa svojim Sinom, dok je na križu umirao, trpjela, na sasvim je osobit način sudjelovala u Spasiteljevu djelu, poslušnošću, vjerom, ufanjem i žarkom ljubavlju, da obnovi vrhunaravni život duša. Zbog toga nam je postala majkom u redu milosti.

Odvjetnica, Pomoćnica, Pomagačica, Posrednica

62. I to Marijino materinstvo u ekonomiji milosti neprekidno traje, od časa pristanka, koji je vjerno dala prilikom navještenja i koji je nepokolebljivo održala pod križem, sve do trajnoga proslavljenja svih odabranih. Jer nakon uznesenja na nebo nije napustila tu spasonosnu ulogu, nego nam mnogostrukim svojim zagovorom i dalje pribavlja milosti vječnoga spasenja. Materinskom se ljubavlju brine za braću svojega Sina koji još putuju i nalaze se u pogiblima i tjeskobama, dok ne budu dovedeni u sretnu domovinu. Zato se Blažena Djevica u Crkvi zaziva imenima *Odvjetnica, Pomoćnica, Pomagačica, Posrednica*. Ipak se to tako shvaća, da ništa ne oduzima niti dodaje dostojanstvu i moći Krista, jedinoga Posrednika.

Nijedan se, naime, stvor nikada ne može usporediti s utjelovljenom Riječi i Otkupiteljem; nego kao što u Kristovu svećeništvu na različite načine sudjeluju i sveti službenici i vjerni narod, i kao što se jedna Božja dobrota na različite načine doista razlijeva u stvorove, tako i jedino posredništvo Otkupitelja ne isključuje, nego pobuđuje kod stvorova različitu suradnju koja zahvaća iz jednoga izvora.

Tu Marijinu podređenu ulogu Crkva bez kolebanja priznaje, neprestano je doživljava i preporučuje srcu vjernika, da se, poduprti tom materinskom pomoći, jače sjedine s Posrednikom i Spasiteljem.

S majčinskom ljubavlju

63. Blažena je Djevica darom i ulogom božanskog materinstva, koje je sjedinjuje sa Sinom Otkupiteljem i svojim osobitim milostima i ulogama čvrsto povezana i s Crkvom: Bogorodica je tip Crkve, kako je učio već sv. Ambrozije, tj. u redu vjere, ljubavi i savršenoga sjedinjenja s Kristom. Jer u misteriju Crkve, koja se također s pravom naziva majkom i djevicom, Blažena Djevica Marija išla je naprijed dajući odlično i osobito primjer i djevice i majke. Jer je vjerujući i slušajući rodila na zemlji samoga Sina Očeva, i to ne poznajući muža, osjenjena od Duha Svetoga, kao nova Eva, vjerujući ne staroj zmiji, nego Božjem glasniku nimalo ne sumnjajući. A rodila je Sina kojega je Bog učinio prvorođencem među mnogom braćom (usp. Rim 8, 29), tj. među vjernicima, za čije rođenje i odgoj ona surađuje materinskom ljubavlju.

Nasljedujući Majku svojega Gospodina

64. Crkva, promatrajući njezinu tajanstvenu svetost i nasljedujući njezinu ljubav, i vjerno izvršujući Očevu volju, po vjerno primljenoj Božjoj riječi i sama postaje majkom: jer propovjedanjem i krštenjem rađa na novi i besmrtni život djecu, začetu po Duhu Svetom i od Boga rođenu. Ona je i Djevica koja potpuno i čisto čuva vjeru danu Zaručniku, i nasljedujući Majku svojega Gospodina, krepošću Duha Svetoga djevičanski čuva potpunu vjeru, čvrstu nadu i iskrenu ljubav.

Slična svojemu uzvišenom liku

65. Dok je Crkva u Blaženoj Djevici već došla do savršenosti, po kojoj je bez ljage i nabora (usp. Ef 5, 27), kršćani se još trude da rastu u svetosti pobjeđujući grijeh; i zato dižu svoje oči k Mariji, koja sja kao uzor kreposti pred svom zajednicom odabranih. Crkva, pobožno misleći o njoj i promatrajući je u svjetlu Riječi, koja je postala čovjekom, s poštovanjem dublje prodire u veliki misterij utjelovljenja i sve više postaje slična svojemu Zaručniku. Marija, koja po svojemu tijesnom sudjelovanju u povijesti spasenja, u sebi na neki način sjedinjuje i odražava najveće istine vjere, i dok se o njoj propovijeda i dok joj se iskazuje štovanje, ona vjernike zove k svojem Sinu, k Njegovoj žrtvi i k ljubavi Očevoj. Crkva pak, dok širi Kristovu slavu, postaje sličnija svojemu uzvišenom Uzoru, neprestano napredujući u vjeri, ufanju i ljubavi, i u svemu tražeći i vršeći Božju volju. Zato i u svojemu apostolskom radu Crkva opravdano gleda na Onu koja je rodila Krista, začeta po Duhu Svetom i rođena od Djevice, da se on po Crkvi rađa i raste i u srcima vjernika. Ta je Djevica u svojem životu bila uzor onoga materinskog osjećaja kojim trebaju biti prožeti svi koji rade u apostolskoj misiji Crkve na preporodu ljudi.

Majka Božje

66. Crkva s pravom posebnim štovanjem štuje Mariju, koja je po Božjoj milosti, poslije Sina, uzvišena iznad svih anđela i ljudi, kao presvetu Božju Majku, koja je imala dio u Kristovim misterijima. Već od najstarijih vremena Blažena se Djevica štuje pod nazivom *Bogorodice,* pod čiju se zaštitu vjernici molitvama utječu u svim pogiblima i potrebama. Osobito od Efeškog sabora štovanje Božjeg naroda prema Mariji divno je poraslo u iskazivanju časti i u ljubavi, u zazivanju i nasljedovanju, prema njezinim proročkim riječima: "Blaženom će me zvati svi narodi, jer mi je učinio velike stvari onaj koji je moćan" (Lk 1, 48). To štovanje, kakvo je uvijek postojalo u Crkvi, iako je sasvim posebno, ipak se bitno razlikuje od poklonstvenoga štovanja koje se iskazuje utjelovljenoj Riječi jednako kao Ocu i Duhu Svetomu, i njega upravo podupire. Jer različiti oblici pobožnosti prema Majci Božjoj, koje je Crkva odobrila u granicama zdrave i pravovjerne nauke, i prema prilikama vremena i mjesta i prema ćudi i značaju vjernika, čine to da se, dok se Majka časti, Sin, radi kojega je sve (usp. Kol 1, 15-16) i u kojemu je vječni Otac "htio da stanuje sva punina" (Kol 1, 19), pravo upoznaje, ljubi, slavi i da se izvršavaju Njegove zapovijedi.

Osobito dostojanstvo Majke Božje

67. Sveti sabor izrijekom uči tu katoličku nauku i ujedno opominje sve sinove Crkve da plemenito promiču štovanje prema Blaženoj Djevici, osobito liturgijsko, i da

uvelike cijene praksu i pobožne vježbe prema njoj što ih je u tijeku vjekova preporučilo učiteljstvo Crkve, i neka savjesno izvršavaju ono što je u prošlim vremenima bilo odlučeno o štovanju slika Kristovih, Blažene Djevice i svetaca. Također živo opominje bogoslove i propovjednike božanske riječi da se u promatranju posebnog dostojanstva Bogorodice brižljivo čuvaju i od svakoga krivog pretjerivanja i od prevelike umne skučenosti. Gajeći pod vodstvom Učiteljstva proučavanje Svetoga pisma, svetih Otaca i crkvenih Učitelja te crkvenih liturgija, neka ispravno osvjetljuju uloge i povlastice Blažene Djevice, koje uvijek imaju za svrhu Krista, vrelo sve istine, svetosti i pobožnosti. Neka marljivo odbacuju sve što bi, bilo u riječima bilo u činjenicama, moglo odjeljenu braću ili bilo koga drugoga navesti u zabludu s obzirom na pravu nauku Crkve. Dalje, neka se vjernici sjete da prava pobožnost nije u neplodnom i prolaznom osjećaju ni u nekoj ispraznoj lakovjernosti, nego da izlazi iz prave vjere, koja nas vodi do toga da priznajemo uzvišenost Majke Božje i da se potičemo na sinovsku ljubav prema svojoj Majci i na nasljedovanje njezinih kreposti.

Znak pouzdane nade i utjehe

68. No, Isusova Majka, kao što je, tijelom i dušom već proslavljena na nebu, slika i početak Crkve kakva ima biti u budućnosti, tako i na ovoj zemlji, dok ne dođe dan Gospodnji (usp. 2 Pet 3, 10), svijetli putujućem Božjem Narodu kao znak pouzdane nade i utjehe.

Majka Božja i Majka ljudi

69. Ovome svetom Saboru velika je radost i utjeha da i među odijeljenom braćom ima onih koji iskazuju čast Majci Gospodina i Spasitelja, osobito u Istočnjaka koji se žarkim oduševljenjem i pobožnim srcem natječu u štovanju Bogorodice vazda Djevice. Neka svi kršćani upravljaju vruće molitve Majci Božjoj i Majci ljudi, da ona koja je svojim molitvama pomagala Crkvu u početku i sada na nebu uzvišena nad sve blažene i anđele, u zajednici sa svim svetima posreduje kod svojega Sina, dok se sve obitelji naroda, bilo one koje nose kršćansko ime bilo one koje još ne znaju za svojega Spasitelja, sretno ne sjedine u miru i slozi u jedan Božji Narod, na slavu presvetoga i nerazdjeljivoga Trojstva.

Ja, PAVAO, biskup Katoličke Crkve
(slijede potpisi Otaca)

MARIJI, MAJCI BOŽANSKE MILOSTI
POVJERAVAM NOVO PROLJEĆE ZVANJA

Tebi se utječem, Majko Crkve.
Tebi, koja si svojim "Neka mi bude" otvorila vrata
Kristove nazočnosti
u svijetu, u povijesti, u dušama,
prihvaćajući u poniznoj šutnji
i posvemašnjoj predanosti, poziv Svevišnjega.
Učini da mnogi ljudi i žene
znaju još danas zamjetiti

poziv Tvojega Sina:
"Slijedi me!"
Učini da pronađu hrabrosti
napustiti svoje obitelji, svoja zanimanja, svoje zemaljske nade
i slijediti Krista na putu što ga je on zacrtao.
Raširi svoju majčinsku ruku nad misionarima
raspršenim po cijelome svijetu
nad redovnicima i redovnicama što pomažu
starim, bolesnim, zapriječenima, siromasima;
nad onima što su se posvetili poučavanju,
nad članovima svjetovnih udruga,
tim šutljivim kvascima dobrih djela;
nad onim koji u klauzuri
žive od vjere i ljubavi
i mole za spasenje svijeta. Amen

EVO, BOŽE, JA DOLAZIM VRŠITI VOLJU TVOJU

GOSPODINE
Ne tražim da ne patim
nego da mi pomogneš u patnji.
Ne molim te da se ne bojim patnje
već da mi patnja postane prijatelj.
Ne tražim da me oslobodiš kušnje,
nego da mi daš hrabrosti prihvatiti
ovaj život i smrt.
Ne vapim za milošću,
već Te molim da mi dadeš strpljenja i nadu u Svjetlost.
Ne vapim za mudrošću,
već Te molim da mi dadeš vjeru u Tebe.
Ne tražim snagu za sutra,
nego želim svim svojim srcem
Tvoje savezništvo u vremenu,
kako bih s Tobom mogao prihvatiti i današnjicu i sutrašnjicu.
Ne želim da budeš daleko od mene,
dapače molim Te, budi u meni zauvijek!
Fra Danijel Hekić, O.F.M.

MOLITVA

O Isuse Spasitelju svijeta
ja vjerujem u Tebe
i u Crkvu od Tebe uspostavljenu
i klanjam Ti se kao jedinom pravom Bogu
s Ocem i s Duhom Svetim,
i ljubim Te svim svojim srcem
zbog Tvoga milosrđa

i neizmjerne dobrote.

Po zagovoru
Marije Majke Crkve
udijeli mi milost
duboke poniznosti
da bi sve čvršće vjerovao
i da bi te sve žarče ljubio
i da bi sve bolje uspjevao
svoju slobodu poistovjetiti
s Tvojom božanskom i spasiteljskom voljom,
te tako s Tobom sudjelovati
u spašavanju duša
da bi Te svi ljubili u ovom životu
kao i u vječnom na nebesima. Amen
(Vjerovanje, Očenaš, Zdravomarija i Slava Ocu)

Fra Danijel Hekić O.F.M.